

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

19 FEBRUARI 1998

Wetsvoorstel tot wijziging van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond

(Ingediend door de heer Destexhe)

TOELICHTING

Artikel 1 van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond, luidt als volgt: «Wanneer het lijk van een levenloos kind, wiens geboorte niet is ingeschreven, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt vertoond, dan vermeldt deze ambtenaar niet het overlijden van het kind, maar wel dat het hem levenloos werd vertoond. (...»).

Dit artikel verbiedt de ambtenaar van de burgerlijke stand blijkbaar niet de voornaam van het kind te vermelden. Over het algemeen stelt men echter vast dat aan levenloos geboren kinderen geen voornaam wordt toegekend en dat de ouders die hun kind een voornaam wensen te geven, geen andere mogelijkheid hebben dan het voeren van een procedure tot verbetering van de betwiste akte voor de bevoegde burgerlijke rechtkanten.

De rechtsleer blijkt dit artikel immers in die zin uit te leggen dat de akte van vertoning van een levenloos kind nooit mag vermelden of het kind al dan niet geleefd heeft. Er mogen geen voornamen worden toegekend(1).

(1) *Traité État civil*, Centre de droit de la famille de l'U.C.L., Larcier, 1978, blz. 159.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

19 FÉVRIER 1998

Proposition de loi modifiant le décret du 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie

(Déposée par M. Destexhe)

DÉVELOPPEMENTS

L'article 1er du décret du 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie établit: «Lorsque le cadavre d'un enfant, dont la naissance n'a pas été enregistrée, sera présenté à l'officier de l'état civil, cet officier n'exprimera pas qu'un tel enfant est décédé, mais seulement qu'il lui a été présenté sans vie. (...»).

Cet article ne semble pas interdire à l'officier de l'état civil de mentionner le prénom de l'enfant. Or, on constate qu'en règle générale, aucun prénom n'est octroyé aux enfants mort-nés et que les parents qui souhaitent donner un prénom à leur enfant n'ont comme recours qu'une procédure de rectification de l'acte incriminé devant les juridictions civiles compétentes.

En effet, la doctrine semble opter pour l'interprétation suivante: «L'acte de présentation sans vie ne peut jamais mentionner le fait que l'enfant a vécu ou non. Des prénoms ne peuvent lui être attribués(1)».

(1) *Traité État civil*, Centre de droit de la famille de l'U.C.L., Larcier, 1978, p. 159.

Artikel 7 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 20 november 1989 te New York en door België bekraftigd bij de wet van 25 november 1991 (*Belgisch Staatsblad*, 17 januari 1992) bepaalt evenwel het volgende: «Het kind wordt onmiddellijk na de geboorte ingeschreven en heeft vanaf de geboorte het recht op een naam, het recht om een nationaliteit te verwerven en, voor zover mogelijk, het recht zijn of haar ouders te kennen en door hen te worden verzorgd.»

In het geval dat ons bezighoudt, wordt het kind geboren en overlijdt het daarna. Het heeft dus recht op een naam en bijgevolg ook op een voornaam aangezien de naam van een persoon uit minstens twee delen moet bestaan: de familienaam die uiting geeft aan de juridische band met een familie die deze naam draagt, en de voornaam of voornamen die hun bij de geboorte worden toegekend(1).

La Convention internationale relative aux droits de l'enfant, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 20 novembre 1989 à New York et ratifiée par la Belgique par la loi du 25 novembre 1991 (*Moniteur belge* du 17 janvier 1992) prévoit cependant en son article 7 que: «l'enfant est enregistré aussitôt sa naissance et a dès celle-ci le droit à un nom, le droit d'acquérir une nationalité et, dans la mesure du possible, le droit de connaître ses parents et d'être élevé par eux».

Dans le cas qui nous préoccupe, l'enfant est né et ensuite décédé. Il a donc droit à un nom et par la force des choses à un prénom car «le nom des personnes comporte obligatoirement deux éléments au moins: le nom patronymique qui traduit leur rattachement juridique à une famille qui le porte, et le ou les prénoms qui leur sont attribués au moment de la naissance»(1).

Alain DESTEXHE.

* * *

* * *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In het opschrift van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond, worden de woorden «dat hem een levenloos kind werd vertoond» vervangen door de woorden «dat hem op het ogenblik van de aangifte een levenloos kind werd vertoond».

Art. 3

Aan het slot van de eerste volzin van artikel 1 van hetzelfde decreet worden de woorden «maar wel dat hem een levenloos kind werd vertoond» vervangen door de woorden «maar wel dat hem op het ogenblik van de aangifte een levenloos kind werd vertoond».

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'intitulé du décret de 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie est complété par les mots «au moment de la déclaration».

Art. 3

L'article 1er, première phrase, du même décret, est complété *in fine* par les mots «au moment de la déclaration».

(1) *Répertoire de droit civil*, v^o nom-prénom, Parijs, Dalloz, 1987, nr. 5.

(1) *Répertoire de droit civil*, v^o nom-prénom, Paris, Dalloz, 1987, n° 5.

Art. 4

In hetzelfde decreet wordt een artikel 1bis ingevoegd, luidende:

«*Art. 1bis.* — Op verzoek van de ouders vermeldt de ambtenaar van de burgerlijke stand in de akte de voornaam en de naam van het kind en dit op de volgende wijze: de voornaam (voornamen) van het kind, de naam van het kind, geboren op (datum) — overleden op (datum), levenloos op het ogenblik van de aangifte.»

Art. 4

Dans le même décret est inséré un article 1^{erbis}, rédigé comme suit:

«*Art. 1^{erbis}.* — À la demande des parents, l'officier de l'état civil inscrit dans l'acte le prénom et nom de l'enfant comme suit: le(s) prénom(s) de l'enfant et le nom de l'enfant, né le (date) — décédé le (date), sans vie au moment de la déclaration.»

Alain DESTEXHE.